

متن پرسش

سلام علیکم خدمت استاد عزیزم: استاد به دادم برس که دیوانه شدم و دینم دارد از دست می‌رود. به دلیل مشکلات بزرگی که دارم، مدام این شبهه برایم پیش می‌آید که چرا خدا مرا خلق کرده که حالا من باید اینهمه سختی و بار مسئولیت انسانیت را به دوش بکشم؟ بحث امکان ذاتی ممکن الوجود، اصلا برایم قابل هضم نیست. شما می‌فرمایید طلب ذاتی هر انسانی، وجود داشتن و خلق شدنش بوده است و خدا این طلب ذاتی را پاسخ داده است. چگونه این حرف را اثبات می‌کنید؟ بله شما می‌گویید نشانه اش این است که اگر کسی بخواهد وجود را از انسان بگیرد، انسان ناراحت می‌شود. این حرف برایم قابل درک نیست زیرا مثلا کسی که به من هدیه ای می‌دهد، با وجود اینکه من آن هدیه را طلب نکرده بودم و او خودش این هدیه را به من داده، ولی اگر آن هدیه را از من بگیرند، من ناراحت می‌شوم، آیا این ناراحتی دلیل بر این است که من از قبل آن هدیه را طلب کرده بودم؟! فرمودید که: قال ربنا الذی اعطى کل شی خلقه یعنی اینکه خداوند خلقت مخصوص هر شیء را که امکان ذاتی اش بوده به او داده (و به او لطف کرده و با این لطفش هم پدر پدر بزرگ انسان را در آورده!). امکان ذاتی با طلب ذاتی خیلی فرق می‌کند؛ یک وقت هست که یک ذاتی امکان دارد که وجود و خلقت پیدا کند و خدا هم خلقت مخصوص او را به آن ذات داده است. تا این جا درست، ولی از کجا معلوم که وجود، طلب ذاتی ما بوده؟ من غلط بکنم آگه همچین وجودی را که سراسر مسئولیت و بدبختی و بیچارگی است را طلب کرده باشم! اگر هم طلب کردم و خودم خبر ندارم، به خدا به پیر به بیغمبر، غلط کردم که طلب کردم. حالا چه خاکی به سرم بریزم؟ کلمه ی «ذاتی» را نمی‌فهمم. اگر قبلا ما ذاتی داشته ایم که می‌دانم داشته ایم، خب مگر همان ذات را خدا جبرا به وجود نیاورده؟ آن ذات ما که دیگر طلب ما نبوده است. چون قبل از ذات که دیگه ما عدم بودیم و عدم که چیزی نمی‌تواند طلب کند؟ فرمودید که فردای قیامت کسی نمی‌تواند بگوید چنین شدم که هستم زیرا در جواب گفته می‌شود که خداوند آنچه را که تو بودی وجود داده. بعدشم بگیم جبر نبوده. همش تو ذهنم میاد که خدا خواسته خودشو نشون بده.... وگر چه نیازی به خلقت ما ها.... اینهمه کشت و کشتاد و فقر و بدبختی انسان ها.... اون دنیا هم که ذره ذره ازمون حساب میکشن و پدرمون رو در میارن. آخه این شد خدا؟ اینه اون خدایی که مهربونه؟ کریمه؟ چرا خدا از ما گله کنه؟ چرا ما از خدا گله نکنیم که وسط این ظلمات آخرالزمان، وسط این گناهان، ما رو بدون امام گذاشته؟ بذار هر چی گلایه دارم بگم. من که دیگه بی خیال همه چیز شدم. اون دنیا هم سرمو مثل بچه آدم میندازم پایین و می‌رم جهنم. اون چه خدایی که داره می‌بینه به ناموسش تو سوریه دارن تجاوز می‌کنن و هیچ کاری نمی‌کنه. اون چه

خداییه که گذاشت سه هزار زن و بچه به بردگی گرفته بشن؟ این چه خداییه؟ پس کو کریمی؟ کو رحیمی؟ کو غیاث المستغیثینی؟ استاد ببخش اگه ناجور حرف زدم. استاد حالم خیلی بده. به دلیل مشکلات و گناهای که پدرمو در آورده، با خدا قهر کردم. دیگه به نماز اهمیت نمی دم. دوست ندارم باهاش قهر باشم ولی مدام این شبهه ی خلقت اجباری، تو ذهنم می چرخه. کمک کن. آخه چقدر امید الکی. من میگم ده ساله مرتکب یه گناهی هستم، هر چی توصل هر چی خدا خدا.... ولی خبری نیست. شما هم که هی میگی اونقدر توبه کن تا موفق بشی. دیگه چقدر؟ ده سال؟ بیست سال؟ می ترسم موهام سفید بشه ولی هنوز مرتکب او گناه باشم. تا حالا چند مرتبه این سوال رو پرسیدم. خواهشا نه به کتاب ارجاع بده و نه به جای دیگه. یه جوروی خودمونی بگو که بفهمم. می دونم سرتون خیلی شلوغه..... ان شاءالله خدا خیرتون بده.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: نه رفیق!! خدا پدر پدر بزرگت را در نیاورده. از دو جهت موضوع قاطی شده: یکی این که می گویی امکان ذاتی را چرا خدا به ما داده، غافل از این که «امکان» که چیزی نیست که خدا داده باشد، یک ظرفیت است از طرف مخلوق. دیگر این که فکر کرده ای که باید با این گناهان که انجام می دهید مایوس شوید؟ و از همه بدتر از ظلم هایی که در این عالم می شود، به جای آن که یقه ی ظالم را بگیری یقه ی خدا را گرفته ای!! غافل از آن که تاریخ همیشه ثابت کرده پیرو این صحنه ها چه حکمت هایی نهفته است. گفت: «صد هزاران طفل سر بُریده شد / تا کلیم الله صاحب دیده شد». این که تصمیم گرفته اید در قیامت سر خود را پایین بیندازید و راحت بروید جهنم، اخلاق خوبی است. چون در روایت داریم: خداوند به ملائکه ی خود می گوید این بنده ی سر به راه مرا برگردانید و به بهشتش ببرید. باریک الله که دوست نداری با خدا قهر کنی! ولی حیف که بین خلقت بر مبنای تکوین و اختیار فردی تفکیک نمی کنید و می گوید من که وجود طلب نکردم که خدا بخواهد آن را به من هدیه کند، غافل از آن که شما در ذات امکانی خود، چیزی غیر از شخصی هستید که باید در قوس صعود خود را بسازید. موفق باشید